

En stigende tendens

Taler

Haakon 7

Dato

15 januar 1937

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Trontale

- 1 Hr. president, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at denne må bli til fedrelandets gagn.

5

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

- 10 De indre kamper i Spania har medført en farlig internasjonal situasjon. Den norske regjering har erklært sig villig til å være med på en internasjonal avtale om at krigsmateriell ikke skulde bli tillatt utført til nogen av de kjempende parter, og en slik avtale kom i stand i august.

Utenriksdepartementet har dessuten i henhold til utferdiget provisorisk anordning utstedt forbud for transport av krigsmateriell til Spania.

15

- 20 Dessverre har norske skib i fredelig fart vært utsatt for flere inngrep fra de kjempende parter side, og to skib har endog vært rammet under bombekrigen med den ulykkelige følge at fire norske sjøfolk er blitt drept. Regjeringen har protestert mot alle farthindringer, og den vil gjøre alt hvad den kan for å opnå erstatning for tapte menneskeliv og påført skade.

På grunn av den farlige internasjonale situasjon siste høst fant Regjeringen å måtte sørge for de mest påkrevde forsyninger for vern for vår nøytralitet.

- 25 De siste års mellemløpelige konflikter har gjort spørsmålet om Folkeforbundets adgang til å gripe inn i dem mer brennende enn nogensinne før, og mulige reformer er nu bragt under drøftelse. Den norske regjering vil herunder støtte

30 alle tiltak som kan styrke forbundets evne til å hindre krig og føre frem til nedrustning.

I disse spørsmål samarbeider Norge med de andre nordiske land, og sammen med dem har det erklært sig prinsipielt villig til å underskrive en avtale med Storbritannia om begrensning av flåterustningene.

35 Tross de mange handelspolitiske vanskeligheter har vårt lands utførsel og innførsel dog vist en stigende tendens gjennom året 1936.

40 Forholdene for vår fiskerinæring, både organisasjons- og omsetningsmessig, påkaller fremdeles den største oppmerksomhet. Det vil bli påkrevd også i det kommende år å yde fiskeriene og især de aktive fiskere nødvendig støtte.

Der er opnådd avtale med Storbritannia om begrensning av hvalfangsten i 1936-37. Bestrebelsene for å opnå en internasjonal regulering av hvalfangsten vil bli
45 fortsatt.

Lønnsomheten for jordbruket har bedret sig noget også i 1936. Det er fremdeles påkrevd å støtte og opprettholde tiltak som kan muliggjøre at bedringen fortsetter, især for de små bruks vedkommende.

50 Statens og kommunenes ekstraordinære foranstaltninger i forbindelse med den merkbare fremgang i erhvervslivet har bragt tallet av arbeidsløse adskillig ned i forhold til fjorårets, og samtidig er den ikke ubetydelige nettotilvekst av arbeidskraft absorbert av arbeidsmarkedet. Allikevel er stillingen fremdeles slik
55 at særlige tiltak er nødvendig for å komme arbeidsløse til hjelp. Det er tatt hensyn til dette i budgettet og foreslått ekstraordinære bevilgninger.

Det er imidlertid av den største betydning at vårt lands ordinære arbeids- og erhvervsliv styrkes og utvides, og at landets naturlige produksjonsmuligheter
60 utnyttes i størst mulig utstrekning.

Med henblikk herpå er det nedsatt en fagkyndig komité til å utrede og forberede spørsmålet om en rasjonell utnyttelse av vår jernmalm, likesom det vil bli foreslått at staten støtter videnskapelig forskningsarbeid for å skaffe oversikt
65 over våre produksjonsmuligheter og omsetningsmessige vilkår for vårt næringsliv i det hele tatt.

Den lange arbeidsløshetsperiode har især skapt vanskeligheter for ungdommen.

70 Disse vanskeligheter virker på flere måter tilbake på arbeidslivet. Det er nu for eksempel til dels mangel på øvede fagarbeidere. Det er derfor påkrevd at yrkesskolestellet og fagopplæringen nyorganiseres og utbygges og lov om nyordning vil bli forelagt Stortinget snarest mulig. I statsbudgettforslaget for 1937-38 har måttet skaffes plass til flere store nye utgifter, såsom folketrygden, 75 de nye skolelover, statens overtagelse av politiet, økede tilskudd til sinnssyke og tuberkuløses forpleining m. v. Samtidig har måttet reserveres et betydelig beløp til eventuelle tilleggspolisproposisjoner. På den annen side har man i nogen grad kunnet redusere krisebevilgningene, likesom de bedre økonomiske forhold har gjort det forsvarlig å sette en del av inntektsanslagene adskillig op. Ved 80 samtidig å begrense de ordinære driftsutgifter - bortsett fra arbeidsbudgettene - er det lyktes å balansere statsbudgettforslaget uten å foreslå nye skatter og avgifter bare med en mindre forhøielse av stempelavgiften.

De militære øvelser i 1937 vil bli foreslått holdt vesentlig på samme måte som i 85 1936, dog med noget øket utskrivningsstyrke for sjøforsvarets vedkommende.

Spørsmålet om lov om arbeidsløshetsstrygd er tatt op til behandling, og det arbeides med spørsmål om utvidelse av syketrygden og uførhetstrygd. Videre er under forberedelse lov om innløsning av jordavgift og løs landskyld.

90

Av saker som vil bli forelagt for Stortinget skal nevnes lovforslag om:

Framhaldsskuler for land og by.

Endringer i jordloven.

95 Endringer i almenningsskolelovgivningen.

Endringer i jaktloven.

Sildefiskeriene.

Arbeidsløshetsstrygd.

Hjelp til arbeidsuføre.

100 Ny vassdragslov.

Endring i ekteskapsloven.

Endring i arveloven.

Endring i sjøfartsloven.

Endring i lov om beskatning av bankinnskudd.

105

I tro på at det ved samarbeid mellom alle byggende krefter vil lykkes å overvinne de vanskeligheter som ennå er til stede, og trygge samfundets fortsatte fremgang, ber jeg Gud signe Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 86de ordentlige Storting åpnet.

Kilde

www.regjeringen.no

115

Emner

Storting, Trontale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/en-stigende-tendens>

120

125

130

135

140